

Az Európai Bizottság és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által ma kiadott, „Egészségügyi pillanatkép: Európa” című 2018. évi közös jelentés szerint a várható élettartam folyamatos növekedése lelassult, és továbbra is jelentős különbségek mutatkoznak az országok között és az országokon belül; e téren pedig különösen hátrányos helyzetben vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A jelentés az uniós polgárok egészségi állapotára, valamint a 28 tagállam, 5 tagjelölt ország és 3 EFTA-ország egészségügyi rendszerének teljesítményére vonatkozó összehasonlító elemzéseken alapul.

„Az EU-ban a várható élettartam ugyan az egyik legmagasabb a világon, mégsem nyugodhatunk a babérjainkon. Sok életet megmenthetnénk az egészséges életmód népszerűsítésére és az olyan kockázati tényezők kezelésére irányuló erőfeszítéseink révén, mint a dohányzás vagy a testmozgás hiánya. Elfogadhatatlan, hogy az EU-ban évente több mint 1,2 millióan távoznak el idő előtt, ami a betegségmegelőzés javításával és az egészségügyi beavatkozások hatékonyabbá tételével elkerülhető lenne” – jelentette ki Vytenis Andriukaitis egészségügyért és élelmiszer-biztonságért felelős biztos.

A jelentés szorgalmazza a mentális egészség javítását és a mentális zavarok megelőzését, amelyek nemcsak társadalmi következményekkel járnak, de a becslések szerint az EU tagállamaiban a GDP több mint 4%-ába kerülnek. A jelentés sürgeti ezenkívül az olyan kockázati tényezők kezelését, mint a dohányzás, a túlzott alkoholfogyasztás és az elhízás, továbbá a korai halálozás visszaszorítására, az ellátáshoz való általános hozzáférés biztosítására és az egészségügyi rendszerek ellenálló képességének megerősítésére szólít fel.ÂÂ

Főbb megállapítások

- A várható élettartam a közelmúltban gyorsan és folyamatosan emelkedett az uniós tagállamokban. 2011 óta azonban ez a növekedés jelentősen lelassult. Ráadásul a várható élettartam nem csupán a nemek, hanem a társadalmi-gazdasági helyzet szerint is nagy egyenlőtlenségeket mutat. Például az alacsony iskolázottságú 30 éves férfiak az EU-ban átlagosan mintegy 8 évvel rövidebb életre számíthatnak, mint az egyetemi végzettséggel

rendelkezők.

- Különböző országokból származó adatok szerint az egészségügyi kiadások közel 20%-át jobban is fel lehetne használni. Szakpolitikai eszközök ötvözésével biztosítható lenne a megfelelő ár-érték arány, így optimalizálhatók lennének a kiadások, például ha a gyógyszerek kiválasztása, alkalmazási körének meghatározása, illetőleg beszerzése és árazása az egészségügyi technológiaértékelés keretében történne.

- 2015-ben több mint 84 000-en haltak meg Európában mentális egészséggel kapcsolatos probléma következtében. A mentális egészséggel kapcsolatos problémák teljes költsége a becslések szerint évente több mint 600 milliárd eurót tesz ki.

- A serdülőkorúak legalább 40%-a számol be az előző hónapban történt legalább egy alkalmi nagyivásról. Az alkoholelles politikák hatására ugyan több uniós országban csökkent az alkoholok általános fogyasztása, a serdülők és felnőttek körében egyaránt tapasztalható súlyos alkoholfogyasztás azonban továbbra is fontos népegészségügyi problémát jelent.

- Az alacsony jövedelmű háztartások a magas jövedelmű háztartásoknál ötször nagyobb valószínűséggel számolnak be arról, hogy nem férnek hozzá a szükséges ellátásokhoz.

Háttér-információk

Az Európai Bizottság 2016-ban újjára indította az Egészségügyi helyzet az Európai Unióban elnevezésű tudásközvetítő kezdeményezést azzal a céllal, hogy segítséget nyújtson az uniós tagállamoknak polgáraik egészségének és egészségügyi rendszereik teljesítményének javításához. A kezdeményezés keretében készült jelentéseket a nemzeti hatóságok üdvözlötték és felhasználták. Hét tagállam (Ausztria, Ciprus, Finnország, Olaszország, Hollandia, Lengyelország és Svédország) önkéntes információcserét kezdeményezett a jelentésekben szereplő megállapítások megvitatása és a bevált gyakorlatok megosztása érdekében.

Az Egészségügyi pillanatkép: Európa 2018 jelentés az Egészségügyi helyzet az Európai Unióban kezdeményezés második ciklusának első terméke. A kezdeményezés keretében

minden páros számú évben EU-szintű áttekintés készül, amely a későbbiekben esedékes országspecifikus elemzések alapját képezi. A jelentés az OECD és a Bizottság közötti, az egészségügyi kérdésekkel kapcsolatos ismeretek bővítését célzó szorosabb együttműködés révén jön létre.

Az EU egészségügyi rendszereinek fejlődését hatékonyságuk, hozzáférhetőségük és ellenálló képességük tekintetében értékeli a legfrissebb rendelkezésre álló adatok alapján. Az Egészségügyi helyzet az Európai Unióban elnevezésű kezdeményezéssel a Bizottság az egyes országokra vonatkozó és az országok összehasonlításához szükséges olyan adatok összegyűjtését végzi, amelyek megfelelő alapul szolgálhatnak a nemzeti és az európai szintű szakpolitikák számára.

Következő lépések

A ciklus második eseménye az EU egyes országaira vonatkozó egészségügyi országprofilok közzététele, amelyet 2019-ben az OECD és az Egészségügyi Rendszerek és Politikák Európai Megfigyelőközpontjával közösen végez. Az országprofilok kiemelik az egyes tagállamok sajátos jellemzőit és az előttük álló kihívásokat, és velük együtt közzétételre kerül egy kísérő jelentés is, amelyben a Bizottság levonja általános következtetéseit. A ciklus utolsó szakaszát a tagállamokkal folytatott önkéntes eszmecserék sorozata képezi. Ezek lehetőséget adnak az azonosított kihívások egy részének az elemzéseket készítő szakértőkkel történő megvitatására és a lehetséges szakpolitikai fellépések ötletbörze keretében történő átgondolására.

2018. november 22.

Forrás: Európai Bizottság Magyarországi Képviselete